

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 15. Episcopus ordinans debet esse proprius Episcopus ordinandi,
vel saltem ad licitam Ordinationem requiritur ipsius licentia, de qua
constet per litteras dimissorias ab eo concessas. Tametsi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

tributa potestate nullus gratias agere. Denique cum idem Orator D. Thomam in Patronum affirmativa protulisset, Pontificem subjunxisset, B. Thomam potuisse, cum esset junior, multa dicere, quae factus orator doctior revocaverat.

- 87 Quod Paulus IV. censuit de facto Decessorum suorum, in causa dissolutionis matrimonii rati, graves Theologi censent de facto, seu privilegio illo Innocentii VIII. Unde & addo singulare est, ut nullus alius Summus Pontifex simile concessisse legatur. Quod verisimiliter fecissent, si se facere posse censuissent.

CAPUT XV.

Episcopus ordinans debet esse proprius Episcopus ordinandi, vel saltem ad licitam Ordinationem requiritur ipsius licentia, de qua constat per literas amissionis ab eo concessas. Tamen si valida sit Ordinatio ab Episcopo non proprio, facta sine licentia ipsius.

- 88 Posterior pars constat ex eo quod omnis Episcopus, etiam excommunicatus, haereticus, schismaticus, degradatus, ratione characteris indelebilis, potest atque Ordinari (quam a Christo acceptam nulla humana potestas ipsi auferre potest) quemcumque Ordinationis capacem valide, licet non licite, ordinare possit; uti constans est omnium hodie sententia; licet varia olim sententia fuerit circa Episcopos haereticos, schismaticos, &c.

- 89 Prior pars vero constat ex cap. cum nullus de tempor. ordin. cum nullus Clericus Parochia alienae, praeter Superioris ipsius licentiam, debeat ordinare. Superior intelligitur in hoc casu Episcopus, de cujus Diocesi est is, qui ad Ordines promoveri desiderat, oriundus; seu in cujus Diocesi beneficium obtinet Ecclesiasticum; seu habet (licet alibi natus fuerit) domicilium in eadem. Proprium proinde Episcopum, a quo possit ordinari, quilibet nanciscitur, vel ratione originis ordinandi in sua Diocesi, vel ratione beneficii, vel ratione domicilii, quod habet in Diocesi ipsius, seu (ut jure novissimo addit Concilium Tridentinum sess. 23. c. 9. de reform.) ratione familiaritatis, id est triennalis commemoracionis continuae, & non interpolata cum Episcopo, tamquam unus de familia ipsius, dummodo Episcopus ei statim reipsa beneficium Ecclesiasticum conferat.

- 90 Porro ibi quis censetur habere domicilium, ubi sic habitat, ut ibi perpetuo manendi intentionem habeat, non ad locum nativitatis suae redeundi, vel ubi habet majorem rerum suarum partem, uti docet Glossa ad citatum cap. cum nullus verbo domicilium, & liquidò statuitur in L. Crues C. de incolis, in eodem loco singulari habere domicilium dicimus, ubi quis... rerumque ac fortunarum suarum summam consistunt; unde rursus non sit discessurus, si nihil avocet; unde cum profectus est, peregrinari videtur, si rediit, peregrinari jam desistit. Ad cavendas fraudes, decennale domicilium postulant Concilia Mediol. IV. & Aquisense anni 1585. ut quis ab Episcopo domicilii ordinari queat.

- 91 Quoad locum originis ea duplex censeri potest ex jure communi. Nam alia est origo respectu loci, in quo quis natus est; alia origo respectu loci, in quo pater suus natus est. Unde natus Leodii ex patre nato Coloniae, duplicem (jure communi) habet originis Episcopum, a quo ordinari potest, vel scilicet Leodiensem, vel Coloniensem. Ita Zerola prax. Episcop. p. 2. verb. amissionis. Barboia de offic. & potest. Episcop. p. 2. alleg. 4. n. 4. & seq. Et fundatur in L. assumptio §. 1. ff. ad municip. Et L. filios C. de municip. lib. 10. Sacra etiam Congregatio 16. Decemb. 1599.

Et 12. Augusti 1618. Et 7. April. 1620. fertur declarasse, quod ordinari quis possit ab Episcopo originis paternae; licet pater ibi non habitaret tempore nativitatis filii. In Gallia tamen regno agnoscitur non solet alius Episcopus originis, nisi is in cuius Diocesi quis natus est, nulla habita ratione originis paternae, exceptis duobus casibus sequentibus.

Primus est, si quis v. g. Orator Principis Reipublicae causa missus ad exteram regionem, ibique degens ad tempus non sufficiens domicilio constituto, interim liberos ibi suscipiat. Tunc enim, secundum Leges Civiles, & consuetudinem, liberi oriundi censentur ex paterna civitate, Episcopusque illius censetur Episcopus originis ipsorum.

Secundus est, si quis aliquo in loco fortuito natus sit, in eo scilicet ad quem mater peregrina perrexerit animo ibi non commorandi. Neque enim filius, ibi taliter natus, illius loci civis efficitur, uti colligitur ex citata Lege filios, ubi sic: filios apud originem patris, non in materna civitate, est ibi nati sunt, ad honores seu munera posse compelli, explorati juris est.

Denique ab Episcopo beneficii, sive pinguis, sive tenuis, juxta citatum cap. cum nullus, ordinari quis potest, modo possessionem illius acceperit, nec beneficium istud susceperit in fraudem, ad subterfugiendum examen Episcopi originis suae, vel domicilii. Neque enim canon ille distinguit an beneficium pingue, an tenue sit, sed Episcopo ordinandi potestatem seu auctoritatem indistinctè tribuit, ratione beneficii. Dumque Tridentinum sess. 21. c. 2. prohibet, ne quis Clericus ordinetur, nisi prius constet, eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad vicium honestè justitiae, pacificè possidere, non agit de beneficio, ratione cujus subditus fiat Episcopo in ordine ad ipsum ordinandum; sed de beneficio sufficiente ad ipsum titulo beneficii ordinandum, tamen si ex patrimonio non habeat sufficienter, unde honestè vivere queat. Quod considerare debet Episcopus, ipsum tamquam sibi ex beneficio subditum ordinans; neque enim ipsum ordinare potest titulo beneficii tenuis, nisi simul habeat titulum patrimonii sufficientis.

Caveat etiam Episcopus, ne beneficium alicui, ex alia Diocesi oriundo, in eaque domicilium habenti, conferat in fraudem, ut ex illa Diocesi ipsum extrahat, Episcopique illius examini subducatur. Neque enim hujusmodi fraus ipsi profecerit, neque ordinato. Sed taliter ordinatus incidet in suspensionem ab executione Ordinum. Episcopus vero taliter ordinans a collatione Ordinum per annum (juxta cap. eos qui de tempor. ordin.) suspensus esset, prout sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum declaravit. Cum enim Cardinalis Aquaviva, Archiepiscopus Neapolitanus, S. Congregationi exposuisset, quosdam Clericos, primà Tonfurâ, vel minoribus Ordinibus Neapoli initiatos, ad subterfugiendum examen, probationemque patrimonii sufficientis (ad normam Constitutionum Synodalium Neapolitanarum) confugere ad vicinum aliquem Episcopum, curareque ab eo sibi provideri de aliquo vel tenuissimo beneficio, cuius intuitu, ab eo postmodum ad Subdiaconatum, Diaconatum, & Sacerdotium promoverentur, moxque Neapolim reverti, susceptos Ordines ibi exercebant. S. Congregatio censuit, taliter ordinatos in suspensionem incidisse, & Episcopum a collatione Ordinum per annum etiam suspensum esse. Ad consultationem quoque Episcopi Cadurcensis, eadem Congregatio 7. Octobris 1662. sic respondit: Congregatio Concilii Sapiens declaravit: tamen si quis posse ordinari ab Episcopo loci beneficii; si tamen adeptus sit beneficium in

fraudem, esse male promotum; ac, si in susceptis Ordinibus ministraverit, irregularitatem contrahere. Ceterum an ipsa fraus intercesserit, ex legitimis conjecturis, ad præscriptum juris, esse dignoscendum.

- 97 Consonat Fagnanus ad cap. omnis de pœnit. & remiss. n. 98 & 99.
- 98 Porro præsumptionem fraudis esse, dum Episcopus ordinat Clericum, vel ad aliena Diœcesi oriundum, in eaque domicilium habentem, ratione tenuissimi beneficii, v. g. duorum vel quatuor dumtaxat ducatorum, vel ad summum septem, censent Zerola in praxi Episc. p. 1. verbo beneficia §. 3. Sotus l. 2. de just. q. 3. Barbosa de offic. & potest. Episc. p. 2. allegat. 4. n. 45. Natalis Alexander Theol. Dogm. & Mor. to. 5. l. 2. de Ordine cap. 3. a. 3. reg. 2.

CAPUT XVI.

Proprius Episcopus Regularium est ille, in cujus Diœcesi situm est Monasterium, ubi suorum Superiorum mandato degunt. Ubi cum discretionem defenduntur privilegia Mendicantium quoad Ordines.

- 99 **I**Ta S. Congregatio Concilii declaravit... Martii 1596. his verbis: *Congregatio Concilii censuit. Superiores Regulares posse suo subdito, item Regulari, qui præditis qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerit, litteras dimissorias concedere, ad Episcopum tamen Diœcesanum, nempe illum Monasterii, in cujus familia, ab eis ad quos pertinet, et Regularis positus fuerit. Et, si Diœcesanus absuerit, vel non esset habiturus Ordinationes, ad quemcumque alium Episcopum. Dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinatur quoad doctrinam, et dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissorium in id tempus, quo Episcopus Diœcesanus, vel absentis, vel nullas habituras Ordinationes esset. Verum cum à Superioribus Regularibus, Episcopo Diœcesano absente, vel Ordinationes non habente, litteræ dimissoriae dabantur, in iis atque huiusmodi causam absentie Diœcesani Episcopi, vel Ordinationum ab eo non habendarum, exprimendam esse. Quod qui non fecerint, officii et dignitatis, seu administrationis, ac vocis activæ et passivæ privationis, ac alias arbitrio ejusdem S. D. N. Papæ reservatas pœnas incurrent. Hanc declarationem Clemens VIII. non solum approbavit, sed et mandavit observari ab omnibus et singulis quoruncumque Regularium Superioribus, et ut eam ipsi facerent observari, prout videre est apud Ascanium Tamburinum de jure Abbat. to. 2. disp. 2. q. 25. Piaficcium in praxi Episc. c. 1. n. 14. & Jordanum elucubr. vol. 1. l. 3. tit. 6. n. 24. ubi Superiores illos reprehendit, qui suos ad aliquantum tempus mittunt ad Monasterium alterius Diœcesis, habentis Episcopum faciliorem, benignioremque, & postquam ibi ordinati sunt, revocant eos domum. Suntque verè reprehensibiles, si hoc faciant absque privilegio. Quia incurunt in pœnas statutas à Pio V. contra Superiores Regulares, facientes (sine privilegio) suos ordinari ab alio, quàm à proprio Diœcesano. In quas etiam pœnas S. Congregatio (referente Riccio in Decisionib. Curie Neapolitanæ Decis. 159.) censuit incurere Superiorem, qui unum è suis subditis, rejectum ab Episcopo proprio, propter imperitiam, intra eadem tempora Ordinationis misit ad aliud Monasterium alterius Diœcesis, faciendo illum fratrem localem illius ejusdem Monasterii, et curando confestim ordinari ab illo Diœcesano. Et ratio est, quia Superior, in utroque casu, censetur ad aliam Diœcesim mittere in fraudem, sive ad*

subducendum suum Religiosum ab Ordinatione proprii Episcopi.

Dixi, si hoc faciant absque privilegio. Quod utique habent Patres Societatis sibi concessum à Gregorio XIII. per Bullam quæ incipit, *pium est uti*, ut sine interlitiis, & licentia proprii Ordinaris ad Minores, ac etiam extra tempora à jure statuta, tribusque Dominicis, vel etiam aliis festis diebus, etiam continuis, ad sacros, etiam Presbyteratus Ordinem promoveri possint. Sed quia illius gratiæ communicationem aliis, etiam qui sua privilegia cum ipsa Societate copiose participant, fieri omnino prohibuit, videndum an communicatio ipsis facta non fuerit à Successoribus ipsis, quibus ipse manus ligare non potuit?

Nota ly à Successoribus ipsis. Neque enim post Tridentinum valent similia privilegia. Regularibus Mendicantibus ante Gregorium XIII. & ante Tridentinum concessa, utpote Tridentinis Decretis sublata, illis etiam in locis ubi clausulam eorum derogatoriam Tridentinum specialiter non adiecit, nec eorum, seu etiam Regularium specificam mentionem fecit, prout alibi valide (ni fallor) demonstro, subvertis iis quæ in contrario Boscœ allegat hinc disp. 10. n. 245. & seq.

Propterea ne illas quidem Successorum Gregorii XIII. Bullas, in favorem aliorum Regularium solide allegari existimo, quibus ipsis facta est amplissima communicatio privilegiorum Societatis, tamen concessorum sub clausulis communicationis prohibitis, cujusmodi est Bulla Gregorii XIII. *Romanus Pontifex* 3. apud Rodericum. Et Bulla ejusdem illius qui pro grege, quam refert Hieronymus à Sorbo in addit. ad Compendium Mendicantium verb. *communicatio*. Et Bulla Urbani VIII. ad iberes 15. apud Cherubinum to. 4. Quia tamen in omnibus istis Bullis fiat aliis Ordinibus communicatio privilegiorum Societatis, additur tamen hæc clausula: *dammodo revocata non sint, nec Concilii Tridentini Decretis adversa, seu contraria, seu repugnantia*.

In favorem proinde aliorum Ordinum melius allegatur 1°. Bulla Gregorii XIII. *eximius* 18. apud Cherubinum; in qua Camaldulensibus (ac per consequens Ordinibus Mendicantium cum ipsis communicantibus) idem Pontifex, sine ejusmodi clausula, communicavit omnia privilegia concessa, et concedenda quibusvis aliis Regularium Congregationum Ordinibus (etiam proinde Societatis Jesu) etiam si talia forent, quæ requirerent speciale mentionem. Non obstantibus quibusvis Litteris (non obstantibus proinde clausulis prohibitis communicationis) eisdem Ordinibus concessis.

2°. in eorum favorem rationabiliter allegatur Bulla Urbani VIII. *Redemptoris nostri* 133. apud eundem Cherubinum, quæ Discretis Ordinibus SS. Trinitatis, Redemptionis Captivorum, anno 1634. communicavit omnia privilegia, quibusvis Ordinibus Mendicantium & non Mendicantium, etiam Soc. Jesu, concessa, & concedenda, quamvis illa difficultis sint concessionis, & quæ in generali concessione non veniunt, non obstantibus Conciliis Generalibus, hæc solâ addita restrictione: *quatenus sunt in usu, et non revocata*. Privilegium verò Societatis, n. 100. relatum, certissimè est in usu, & non revocatum; imò à Paulo V. anno 1606. ex certa scientia innovatum. Unde nec ullam Patribus Societatis circa hoc difficultatem facere solent Episcopi Germaniæ & Belgii.

3°. quoad Ordinationem extra tempora, & non servatis interlitiis, tribus Dominicis vel festis continuis, vel interpolatis, & à quocumque Episcopo, in eorumdem favorem merito allegatur privilegium à Clemente VIII. die 23. Novembris 1596. post Tridentinum, & declarationem n. 99. relatum, concessum Congregationi S. Joan. Evan.